

Apotheker krijgt waarschuwing voor fout tijdens *smart filling*

Omdat zij verkeerde medicatie had gekregen door een fout bij *smart filling* in de apotheek, spant een patiënt tegen twee apothekers een zaak aan bij het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg in Amsterdam. Dat acht de klacht over de ene apotheker niet gegrond. De andere apotheker krijgt een waarschuwing.



14 Auteurs **Catelijne Bach**
en **Jolijn Geven**

Wat speelde er?

Voor de patiënt was het geneesmiddel montelukast voorgeschreven in verband met haar astma. In november 2017 heeft de apotheek haar echter in plaats daarvan sotolol 80 mg meegegeven, dat bedoeld is voor de behandeling van ernstige hartritmestoornissen. Op het doosje zat een sticker van de apotheek met de vermelding 'montelukast 10 mg' en de naam van een van de apothekers. De patiënt ontdekte deze fout zelf bij het opruimen van haar medicijnlade en diende vervolgens twee klachten in. De eerste klacht was gericht tegen de apotheker wiens naam op het etiket stond vermeld. Deze apotheker was beherend apotheker van de apotheek geweest. Ten tijde van de uitgifte van het medicijn was hij nog wel eigenaar, maar geen beherend apotheker meer van de apotheek. De tweede klacht was tegen de apotheker die ten tijde van de uitgifte de nieuwe beherend apotheker was van de apotheek.

Wat ging er mis?

De fout is gemaakt tijdens het *smart filling*-proces in de apotheek, waarbij herhaalrecepten samen worden verwerkt, door de doosjes te scannen en van etiketten te voorzien. Het is de bedoeling dat telkens één doosje wordt gescand waarop vervolgens een etiket wordt geplakt. Vermoedelijk is de fout ontstaan doordat de apothekersassistent

één doosje meerdere keren heeft gescand en pas na het printen de etiketten op de doosjes heeft geplakt; mogelijk is dit zo gebeurd doordat de printer traag werkte. De assistent heeft niet meer goed gecontroleerd of het juiste etiket op het juiste doosje zat. Ook bij de uitgifte van het geneesmiddel is dit niet meer gecontroleerd.

Wat was de reactie van de patiënt?

De patiënt heeft de situatie hoog opgenomen. Zij heeft niet alleen een klacht ingediend tegen beide apothekers, maar heeft zich inmiddels ook samen met haar moeder bij een andere apotheek ingeschreven. Zij vindt dat bij de apotheek sprake is geweest van een verregaande slordigheid. Voor het medicijn sotolol zijn er voor de patiënt ernstige contra-indicaties. Als zij dit medicijn zou hebben ingenomen, had dat zeer ernstige gevolgen kunnen hebben.

Wat vinden de apothekers?

De apotheker wiens naam op het etiket stond, heeft de klacht bestreden. Hij is niet betrokken geweest bij het controleren en het verstrekken van het verkeerde medicijn aan de patiënt. De beherend apotheker heeft erkend dat het verkeerde medicijn is verstrekt. Daarbij is zij echter zelf niet betrokken geweest. Na de melding van het incident heeft de apotheker verbeteringen in de apotheek

**OP HET DOOSJE
ZAT EEN
STICKER MET
DE VERMELDING
'MONTE-
LUKAST 10 MG'**



Foto Shiwari Ng

doorgevoerd. De controles zijn aangescherpt: er vindt nu altijd een tweede controle plaats en de apotheker heeft de medewerkers van de apotheek aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

En het college?

Het college acht de eerste klacht ongegrond. De apotheker kan als mede-eigenaar van de apotheek niet verantwoordelijk worden gehouden voor de werkprocessen in de apotheek. Dit is anders voor de beherend apotheker, die eindverantwoordelijk is voor de kwaliteit van de binnen de apotheek geleverde zorg. Er zijn op twee momenten fouten gemaakt: allereerst bij het *smart fillen*, doordat de assistent de etikettenprocedure niet heeft gevolgd en kennelijk de mogelijkheid had om van deze procedure af te wijken en vervolgens doordat niet de in de KNMP-richtlijn *Ter hand stellen* voorgeschreven tweede controle is gedaan. Het werkproces binnen de apotheek deugde dus niet. Het college acht de klacht daarom gegrond.

En dus?

Uiteraard moet een apotheker, net als elke andere beroepsbeoefenaar, zoveel mogelijk voorkomen dat er beroepsfouten worden gemaakt, zoals hier is gebeurd. Ter voorkoming van fouten is het belangrijk dat binnen een apotheek duidelijke protocollen worden gehanteerd, waarvan in beginsel niet kan worden afgeweken. En als fouten worden gemaakt, is het van belang inzicht in eigen falen te tonen en dit kenbaar te maken, onder meer door excuses aan te bieden aan de patiënt en door maatregelen te nemen tot verbetering. In deze tuchtzaak heeft de apotheker dit inzicht daadwerkelijk getoond, door excuses, berouw tijdens de zitting en door het nemen van maatregelen tot verbetering. Het is om die reden dat het college uitsluitend een waarschuwing heeft opgelegd. ■

Catelijne Bach en Jolijn Geven zijn werkzaam als advocaten bij Van Iersel Luchtman Advocaten en maken deel uit van het Brancheteam Zorg van dit kantoor. Jolijn Geven is werkzaam als zorgmakelaar voor apotheken.

VERMOEDELIJK IS DE FOUT ONTSTAAN DOORDAT DE APOTHEKERSASSISTENT ÉÉN DOOSJE MEERDERE KEREN HEEFT GESCAND.

INNAME VAN HET MEDICIJN HAD ZEER ERN- STIGE GEVOL- GEN KUNNEN HEBBEN